

Plan van aanpak milieu- en gezondheidsschade rondom Tata Steel Nederland op 26 januari 2022

Waarom we beter afscheid kunnen nemen van Tata Steel

Op 26 januari 2022 vergadert de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat over het 'Plan van aanpak milieu- en gezondheidssituatie rondom Tata Steel Nederland'. Een centraal thema voor deze commissie is: 'Hoe zorgen we voor een schone en gezonde omgeving waarin mensen kunnen leven?'

Samenvatting

Wij zijn van mening dat dit streven niet langer te combineren is met een ernstig verouderd en zwaar vervuילend bedrijf als Tata Steel en wij stellen daarom voor om de stekker eruit te trekken. Hier volgen de belangrijkste redenen:

- 1) Groen staal maken kan niet van vandaag op morgen, omwonenden lopen dus nog 10-20 jaar grote gezondheidsrisico's en/of gezondheidsschade vooral ongeboren en jonge kinderen.
- 2) Tata Steel is een grote stikstof emitter, hetgeen schadelijk is voor mens en milieu. Ook dat kan niet onmiddellijk stoppen. Er is onvoldoende geld voor de hoogst noodzakelijke investeringen.
- 3) Groen staal maken in Nederland vergt zeer veel groene stroom. Mogelijk te veel voor de in de toekomst in Nederland beschikbare energie. Deze stroom kan beter worden gebruikt voor het verduurzamen van de in Nederland gebruikte elektriciteit.
- 4) Tata IJmuiden/oude Hoogovens blijkt onverkoopbaar. Banden tussen Tata IJmuiden en het moederbedrijf in India zijn recent deels doorgesneden zodat bij faillissement het moederbedrijf niet de kosten draagt van ontmanteling en sanering. Dit lijkt op een sterfhuisconstructie
- 5) Het risico op een fiasco als de Nederlandse staat vele miljarden in Tata steekt is zeer groot omdat Tata Steel India niet met investeringen komt. Een nieuw RSV debacle moet worden vermeden.
- 6) Tata IJmuiden heeft als zelfstandig bedrijf geen enkele kans om op de hoogst competitieve wereldmarkt te kunnen concurreren. Daarvoor is verticale integratie nodig. Concurrenten beschikken wel zelf over ijzermijnen. De markt kent nu al een overproductie.
- 7) Een deel van de werknemers kan bij sluiting afvloeien met een financiële handdruk en jongere medewerkers kan omscholing worden aangeboden. Er is nu al een tekort van 40 duizend technici in Nederland met name ook voor de energietransitie¹.

¹ <https://www.ser.nl/nl/publicaties/energietransitie-en-werkgelegenheid>

- 8) Groen staal maken in Nederland heeft geen toekomstperspectief: waterstof productie in wind- waterkracht en zonnrijke landen zal altijd goedkoper zijn. Tata steel zou zich daarom beter elders kunnen vestigen.
- 9) Nu een investering van € 11- 28 miljard doen in Tata IJmuiden is weggegooid geld en kan beter worden besteed aan ontmanteling, sanering van het terrein, omscholing en vervangende werkgelegenheid. Een MKBA zal dit kunnen bevestigen.

Tata een zwaar vervuילend, verouderd en slecht onderhouden bedrijf

Dat Tata een modern bedrijf zou zijn is onjuist. Dat is een zorgvuldig opgebouwde mythe.

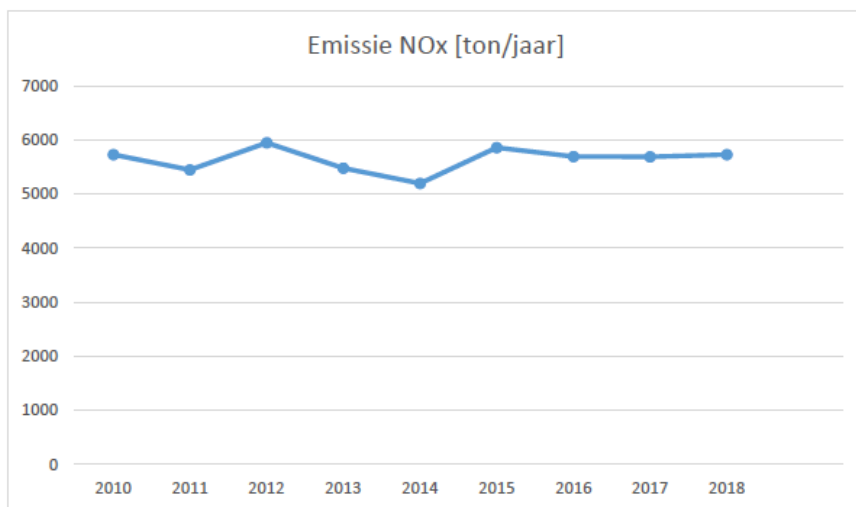
Milieuorganisatie Mobilisation for the Environment (MOB) verzocht op 13 januari 2022 om sluiting van Tata Steel op grond van de Wet natuurbescherming. Daarvoor is bij de provincie Noord-Holland een formeel verzoek ingediend om de natuurvergunning in te trekken².

Van 19 januari 2022 dateert een actualisatieverzoek in het kader van de Wabo omdat Tata niet voldoet aan de wettelijke eis tot toepassing van Best Beschikbare Technieken³. Wat zwavel en stikstofverwijdering uit de afgassen betreft loopt Tata circa 20 jaar achter bij overige vergelijkbare zware industrie in Nederland.

Uit de volgende afbeelding⁴ blijkt dat er in de afgelopen 10 jaar geen enkele reductie is gerealiseerd.

NOx- uitstoot Tata Steel

De uitstoot van NOx bij Tata Steel bestaat voornamelijk uit NO. NO wordt in de atmosfeer langzaam en gedeeltelijk omgezet in NO₂. Tata Steel emitteerde de afgelopen jaren tussen de 5000 en 6000 ton NOx per jaar. Onze belangrijkste bronnen van NOx zijn de Pelletfabriek, de Sinterfabriek en de Kookfabrieken.

Van 2012 dateert de laatste grote investering in de reductie van uitstoot van stof, zware metalen en dioxinen en furanen. Er is in de afgelopen 20 jaar niet geïnvesteerd in reductie van zwavel en stikstofverbindingen: in 2000 totaal ruim 9.300.000 kg. In 2019 ook nog steeds ruim 9.300.000 kg.

Tata Steel past nergens op haar terrein rookgasontzwaveling of stikstofverwijdering toe. Dit is niet alleen in strijd met de Europese eisen tot toepassing van Best Beschikbare Technieken, maar laat ook zien dat er geen sprake is van grootschalig onderhoud, noch van renovatie, noch van een tijdige aanpassing aan de stand der techniek voor wat betreft de stikstof- en zwavelemisaties van het bedrijf.

Tata voldoet evenmin aan de wettelijke eis tot minimalisatie van emissies van ZZS-stoffen c.q. kanker- verwekkende stoffen hetgeen waarschijnlijk de oorzaak is van de door RIVM vastgestelde verhoogde

² Bijlage 1

³ Bijlage2

⁴ Fact sheet van Tata, mogelijk gaat het hier om een onderschatting van de werkelijke emissies

kankerincidentie onder omwonenden. Een ander voorbeeld is het affakkelen van brandbare afgassen, in dit geval kooksofengas. Het affakkelen van dit soort gassen leidt tot onvolledige verbranding en daarmee tot de vorming van kankerverwekkende PAK^{5,6}.

Ook het enorme aantal calamiteiten in de afgelopen jaren van meer dan 1000/jaar laat zien dat hier sprake is van een verouderd en onvoldoende onderhouden bedrijf. Het lijkt erop dat 'calamiteiten' bij Tata 'normaal bedrijf' zijn geworden. Wat zwavel- en stikstofverwijdering uit de afgassen betreft loopt Tata circa 20 jaar achter bij overige vergelijkbare zware industrie in Nederland.

Primair is natuurlijk Tata hiervoor aansprakelijk. Echter, provincie en ODNZKG⁷ hebben dit laten passeren en daarmee laten zien niet competent te zijn om voor een dergelijk complex bedrijf als bevoegd gezag op te treden.

MOB verzocht de Commissaris van de Koning om in te grijpen en ODNZKG van deze taak af te halen en hiervoor DCMR in te schakelen.

Tata IJmuiden leeggezogen door moederbedrijf uit India

Tata IJmuiden heeft sinds de overname in 2007 een aantal jaren ook met winst gedraaid. Echter, het bedrijf heeft in Nederland nooit vennootschapsbelasting betaald. Naar verluidt is middels fiscale trucs € 20 miljard weggesluisd naar India. Dit is ten koste gegaan van noodzakelijke investeringen.

Tata IJmuiden/oude Hoogovens blijkt onverkoopbaar. Banden tussen Tata IJmuiden en het moederbedrijf in India zijn deels doorgesneden zodat bij faillissement het moederbedrijf niet de kosten draagt van ontmanteling en sanering. Deze situatie is min of meer een sterfhuisconstructie.

Opties

- 1) Geen verzelfstandiging van Tata. Staat investeert € 28 miljard in Tata. Het moederbedrijf in India kan dan achterover blijven leunen en eventuele latere baten gaan weer door het moederbedrijf in India worden afgeroomd.
- 2) Verzelfstandiging van Tata met € 11-28 miljard steun van de staat. Helaas zal een zelfstandig Tata op de huidige locatie niet levensvatbaar blijken te zijn omdat het onvoldoende competitief zal blijken te zijn in een internationale markt met overproductie, in combinatie met onder andere de hoge energie- en personeelskosten in Nederland.
- 3) Staat doet een negatief bod aan Tata India en start op korte termijn met afbouwen en ontmanteling van het bedrijf. Een tussenoctie zou kunnen zijn dat Tata zo spoedig mogelijk stopt met het sinterproces en de cokesproductie⁸. Dat zou een heel grote verbetering van de luchtkwaliteit blijken te zijn. Ruw ijzer kan dan op de internationale markt worden ingekocht zodat een aantal afdelingen nog door kunnen produceren en een geleidelijke afbouw wordt bereikt.

Bijlagen

- 1) Verzoek tot intrekking van natuurvergunning van 13 januari 2022
- 2) Verzoek tot actualisatie van Wabovergunning van 19 januari 2022

Voor een goede evaluatie zie:

- 1) Is Tata IJmuiden ten dode opgeschreven?⁹
- 2) Groene 'bekering' van Tata Steel gaat belastingbetaler miljarden kosten¹⁰

Drs. Johan G. Vollenbroek/Voorzitter MOB/20 januari 2022

⁵ Zeer Zorgwekkende Stoffen: polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK)

⁶ <https://mobilisation.nl/index.php?id=65>

⁷ Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

⁸ In geval het moederbedrijf niet bereid is tot een dergelijke schikking dienen de emissienormen uit de vergunning drastisch worden aangescherpt. Dit betekent het faillissement van Tata IJmuiden

⁹ <https://www.linkedin.com/pulse/businesscase-tata-steel-waterstof-hans-noordsij/>

¹⁰ <https://www.wyniasweek.nl/groene-bekering-van-tata-steel-gaat-belastingbetaler-miljarden-kosten/>

Bijlage: Calamiteit of normaal bedrijf?

